

2010-05-25

Enheten för veterinära frågor
Peter Henningsson

Behandling av akut hovböld

Behandlingsförbudet i 4 kap 1 § i lag (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård förbjuder personer, som är yrkesverksamma inom djurens hälso- och sjukvård men inte tillhör djurhälsopersonalen, att utföra operativa ingrepp. Jordbruksverket har föreskrivit undantag från detta förbud i föreskriften Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:85) om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård. Det finns dock inget undantag som tillåter behandling av akut hovböld av person som inte tillhör djurhälsopersonalen.

Hovböld är ett tillstånd som drabbar hoven. Detta kan bland annat bero på att ett vasst föremål perforerar sulan. Via hålet har sedan bakterier trängt in från bland annat jord och smuts i hästens omgivning in i sulläderhuden. Därigenom bildas lokalt en inflammation som sedan kan utvecklas till en infektion. Om ingångshålet sedan läker fortare än den lokala infektionen bildas en hovböld. Hovböld orsakar ofta mycket smärta och hästen visar vanligtvis höggradig hälta, successivt eller akut.

Vid misstanke om akut hovböld är det viktigt att komma i kontakt med en hovslagare eller veterinär omgående, för att så fort som möjligt verka upp bölden, detta för att lindra djurets lidande. Med en s.k. visitertång kan ofta hovslagare eller veterinären avgöra var hovbölden är placerad. Genom att verka upp bölden kan varet rinna ut. Större bölder kräver mer omfattande uppverkning, vilket kan leda till att hoven måste gipsas under en period tills nytt, hårt sulhorn har bildats. Under denna period är det också vanligt att hästen skos med en hård sula för att skydda hoven.

Om det går en längre tid, blir ofta bölden mer omfattande och det kan bildas fistelgångar under sulan, vilket innebär att mer horn måste verkas bort och läkningen tar längre tid.

För att möjliggöra för hovslagare som inte är godkända att, om de besitter reell kompetens och om det är i syfte att rädda djurets liv eller lindra dess lidande, behandla akut hovböld, hänvisar Jordbruksverket till 4 kap 2 § i lag (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Vår tolkning av behandlingsförbudet innebär att en akut hovböld är av sådan karaktär att den innebär ett lidande som inte är ringa och därmed är 4 kap 2 § i lag (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård tillämplig.